

Af Adelen.

Kriminalfortælling

af

Friederich Friederich.

(Overført fra Dødt.)

(Kortfattet.)

Elisa traadte i dette Øjeblik ind i Værelset. Hun saa dog noget iblandt ud, omendtilstaaet hendes Rindes rødmede ved Synet af hendes Bedrøvelsesmand. Hun udtalte endnu en Gang i simple Ord sin Tak til Selbly.

„Frosten, det er kun ubehageligt, hvad jeg har gjort,“ svarede Baronen rolig. „De har mest det lykkelige Tilfælde at være, som i rette Øjeblik førte mig ind i Lunden og hen til Dammen. Jeg saa, at Vaaden væltede, og at De faldt i Vandet; jeg hørte Deres Angielse, uden at jeg havde kjendt Dem — var jeg kommen to Minuter senere, saa —“

„Hold inde!“ afbrød Professorens ham. „Udmal ikke Faren nærmere.“

„Hvorfor ikke? Finet vinder dobbelt i Værd, naar vi kært er os berøst Sterkelin af den Kæde, vi har undgaaet; det synes os da ligesom en Gave, som vi maa anse for saa meget helligere. Jeg har i min Ungdom selv erfaret dette. Jeg gik en Gang og spadserede med mine Forældre; ubesindlig og frøgløst som Drengene er, traadte jeg tæt hen til Randen af en meget høj og stærkt skrænende Klippe. Min Moder kaldte mig tilbage; i samme Øjeblik løsnede en Sten, og jeg styrtede ned. Mine Forældre havde anset mig for fortabt; men en velvillig Stjebne vendte det anderledes. Grenene paa et Træ, som stod neden under, optog mig og bærvede Jaldet dets Kraft, jeg faldt fra Gren til Gren og naaede Jorden næsten uden for overrasket. Da min Moder, blev af Skrak, at den Omvej lode ned i Dalen og ventede at finde mit Legeme knust mod Klippen, løb jeg ham munter i Møde; thi paa mig havde Jaldet slet ikke gjort noget dybt Indtryk. Min Moder bar mig paa sine Arme til min Moder, der næsten var afsmægtig. Jeg fik hulkende stuttede hun mig i sine Arme, og fra den Dag af elskede hun mig endnu sømmere end før; hun sagde, at jeg paa en var ffæntet hende.“

Omendtilstaaet denne korte Fortælling ikke var sand, havde Selbly fortalt den med overmaade stor Lyshed og med en indre Varme, og han kunde godt mærke, at den gjorde Indtryk.

„Elisa, vi vil betragte dig som ffæntet os paa ny,“ raabte Werther og rakte sin skjønne Niece Haanden.

„Den eneste Bekymring, jeg har haft, er, at Skrækken muligvis kunde have skadet Dem,“ henvendte Selbly til den redede.

„De ser, at jeg er ganske munter,“ svarede Elisa smilende. „Jaldet kete saa hurtigt, at jeg næppe har følt Skrækken.“

„Du maa aldrig igjen gaa og spadsere alene i Lunden,“ raabte Professorens, paa hvem Ulykken syntes at have gjort et dybere Indtryk end paa hans Niece.

„Jeg vil ikke for anden Gang styrte mig i Jorden, nu da jeg har lært den at kjende,“ svarede Elisa beroligende.

Selbly underholdt sig fortrinnsvis med Professorens, og saa lidet han end interesserede sig for ham, saa forlod han dog at rette sig efter hans Ideer og medved vinde ham for sig. Med Elisa var han af Beregning meget rolig. Han sagde sig ganske rigtig, at alle Herrer gjorde Klur til en saa smuk Pige. Der ved at han ikke gjorde dette, haabede han lettest at afvinde hende Interesse, især da allerede en Taknemmelighedsfølelse knyttede hende til ham.

Da han efter nogen Tid anbefalede sig, lod Werther ham til snart at besøge sig, hvilket han kun alt for gjerne lovede, og ogsaa med fuldhyndelig rolig Mine.

Han havde kunnet jungle inderlig; thi han havde nu den faste Overbevisning, at han vilde vinde sit Væddemaal. Lige over for Officererne fortaug han, hvor meget han allerede havde vundet. Undvigende trak han paa Skuldrene, naar de spurgte ham, eller ogsaa svarede han, at han endnu ikke ansaa sit Væddemaal for tabt.

Omte Dage senere var der igjen Militærkoncert i den samme Have. Platen, Windhoff og Cronach sad ved det samme Bord og talte om Grunden til, at Selbly de sidste Dage saa meget havde undgaaet deres Selskab.

„Han indser, at han taber sit Væddemaal,“ sagde Cronach. „At dette ærgrer ham, kan man ikke fortænke ham i; hundrede Friedrichsdorer er heller ikke for ham nogen ubetydelig Sum, og desuden har han blameret sig noget, det vil han saa at føle.“

„De kjender dog endnu Baronen altsor lidet, Cronach,“ indvandt Platen; „ellers vilde De vide, at det for ham er umuligt at fatte den Tanke, at han kunde blamere sig. Han har en altsor høj Mening om sig selv.“

„Og hvorfor har han allerede i flere Dage undgaaet vort Selskab?“ spurgte Windhoff.

„Det ved jeg ikke; hans Interesser ligger mig for fjært og er mig ogsaa altsor ligegyldige til, at jeg skulde have tænkt over dette Spørgsmaal.“

„De holder ikke af Baronen, Platen, og dog er han en vindende og nobel Selskabsbroder,“ svarede Windhoff. „De opfatter i Sandhed vort Væddemaal altsor alvorligt. For det første vil Selbly tabe det, og for det andet vil Pigen, selv om han virkelig vinder hende og saa igjen hæver Forlovelsen, heller ikke dø med brudt Hjerter; thi om dette end hundrede Gange forekommer i Romanerne, tror jeg dog ikke paa det, fordi jeg ikke kan forestille mig, hvorledes et Hjerter kan bryde. Alle Anatomer paaftaa det samme.“

„Denne Frygt har jeg heller aldrig næret,“ bemærkede Platen.

„Nu, hvorfor har De da saa meget imod Væddemaalene?“ spurgte Windhoff.

Platen raug et Øjeblik; han syntes at overveje, om det ikke var bedre at afbrøde denne Samtale.

„Vi vil høre Dem det, Windhoff,“ svarede han alvorligt. „Hvis nogen kræfter Deres eller min Hjerter, saa ved vi begge, hvad vi har at gøre; vi forlanger Oprensning og er i Stand til at forfatte os denne. Hvad skal imidlertid en ung Pige gøre, hvem Kaptajn hænder?“

Et Sekund saa Kaptajnen næsten truffen paa ham. Derpaa sagde han: „De opfatter nu igjen en Spøg for alvorlig. Er det da en Skam, om en Baron forlover sig med en borgerlig Pige? Jeg mener for hendes Vedkommende. Hun kan trodsimod være stolt deraf hele sin Levetid.“

„Vi er ikke enige i dette Punkt; lad os der for hellere tale derom,“ svarede Platen rolig.

Han tog en Lænde i Haanden og bladede i den.

Windhoff angrede sig paa Stolen og nynnede en Opera-melodi. Han forlod ikke Platen, og det ærgrede ham, at han gaa sig Udsende af et Høve Net.

Baronen traadte i dette Øjeblik ind i Haven ved Siden af Elisa og hendes Onkel. Windhoff bemærkede ham straks og for overrasket op.

„Han har sandelig gjort det muligt,“ udbrod han.

Selbly hilste smilende over til dem og satte sig derpaa tilligemed Elisa og Professorens ved et Bord.

Palm og Cronach var i Begyndelsen endog besigtende; det var ingen glædelig Udflugt for dem at tabe Væddemaalene.

„Windhoff, han vinder,“ udbrod Palm. „Platen har sandelig været den klogeste, da han i rette Tid har trukket sig tilbage fra Væddemaalene.“

Platen svarede ikke paa disse Ord; hans Dine vare imidlertid rettede paa det Ord, ved hvilket Elisa og Baronen sad. Og saa han var overrasket og begreb ikke, hvorledes det var lykkedes Selbly saa hurtigt at gøre Professorens Bekjendtskab — til at vinde hans Nieces Kjerlighed var der endnu virkelig et meget vanskeligt Strid.

Hans Blik hvilede iagttagende paa Elisa og hans Dine-brun trak sig mere og mere sammen. Saa rolig hun end syntes, saa var der dog for ham ingen Tvivl længer om, at hun allerede interesserede sig for Baronen. Hendes Dine hvilede paa ham, og ar han talte; i hendes Blik laa noget stille forklaret. Selbly spillede endnu fremdeles den uinterresserede, den rolige, ja næsten den kjoelige. At dette var Beregning, gjattede Platen straks. Det var ham umuligt længere at være Vidne til, hvorledes der blev leget med en ukyldig Piges Hjerter. Han rejste sig derfor for at gaa.

„Hvor vil De hen Platen,“ spurgte Windhoff.

„For Koncerten er endt.“

„Ja, jeg har hovedpine,“ svarede han. „Musikken piner mig, og Menneskene ogsaa; jeg længes efter mit rolige Værelse.“

Han gik bort uden at belyne sig, om Bemærkerne rystede paa Hovedet ad ham.

Selbly traadte hen til Officerernes Bord.

„Nu, Kammerater, hvorledes gaar det?“ spurgte han, idet han smilende streg sit Stjæg. „Vi har ikke set hverandre i flere Dage.“

„Skylben har ene været paa Deres Side, Selbly,“ udbrod Windhoff. „Vi har været sammen hver Dag. De synes fuldstændig at være optaget af Deres smukke Bekjendtskab.“

„Saa temmelig ja,“ svarede Baronen med en tilfreds Mine. „Det er, paa min Hjerter, en henrivende Pige, næsten et Barn endnu og saa ukyldig, at man maa le deraf.“

„Til sidst vil De forlube Dem i hende,“ udbrod Palm.

Baronen rettede sin lange Stikkelse endnu højere i Vejret.

„Jeg vil aldrig forlube mig i en borgerlig Pige,“ svarede han i en stolt Tone. „Jeg holder aldrig meget paa min Hjerter og mit Navn til, at jeg skulde nedbrøde en Strække, som med Rette har bestaaet i Kartusinder.“

„Jeg er enig med Dem; desuagtet anser jeg Deres Væddemaal for farligt lige over for en saa smuk Pige,“ raabte Windhoff. „Man maa elske Pigen, naar man ser hende i Dinen.“

„Mit Blod flyder noget roligere,“ bemærkede Baronen. „Desuden har hun ikke en Gang Formue; det vilde altsor være den første Daarfskab, jeg kunde begaa. Jeg vil overlade den Lykke, at besidde hende, til en anden. — De ser, hvor lidet egoistisk jeg er,“ tilføjede han smilende og vendte tilbage til Elisa.

Nogle Dage senere sad Officererne om Aftenen i en Cafe; Platen var ogsaa til Stede. Baronen traadte ind i den synlig opbidsket Tilstand og raabte til dem: „Jeg har vundet mit Væddemaal, Kammerater; i Gaar Aftes har jeg forlovet mig! — Bring Champagne!“ henvendte han til Værtten, der stod ved Siden.

Windhoff, Palm og Cronach var slet ikke glædelig overrastede; de havde hundrede Friedrichsdorer at betale, og deres Kasser var desuden sædvanlig ikke synderlig fulde.

„Selbly, De maa bevise os det,“ raabte Windhoff.

„Er ikke mit Hærsord tilstrækkeligt for Dem?“

„Gaa alle vist, men ved et Væddemaal har vi Net til at forlange Bevis.“

„Godt,“ vedblev Baronen. „Læs dette Brev, som jeg for kort Tid siden har modtaget fra Elisa. Hun kalder mig det: „til Alexander“ og undertegner: „Din Elisa.“ Er det ikke et tilstrækkeligt Bevis?“

Windhoff havde læst Brevet.

„Sandelig, Pigen elsker Dem!“ udbrod han.

„Nu, sætter dette Dem saa meget i Forbauselse?“ svarede Baronen. „Det er forsvundet en henrivende Pige, luster Kjerlighed og Hengivelse; det morer mig, paa min Hjerter! Professorens overordentlig lykkelig, og hvis jeg ikke i Gaar havde opereret meget behøvsig, saa vilde den gamle i sin Glæde over for Forlovelsen have sluttet mig i sine Arme. Gåh, til rette Tid vil jeg en Stol imellem os. Omte Dage vil jeg undse dem den Fornøjelse, saa maa Spøgsen virkelig høre op.“

Med sigende Harm havde Platen hørt paa de frivole Ord. Han rejste sig.

„Dr. Baron,“ sagde han, „De kalder dette freudeles en Spøg.“

„Naturligvis, i otte Dage — maaste ogsaa i fjorten vil jeg endnu spørge med den borgerlig Skjonne; efter den Tid maa det virkelig blive Alvor, da De kjender mine Ansættelser.“

„De vil ikke gøre dette,“ indvandt Platen bestemt.

„Og hvem skulde forhindre mig?“ raabte Selbly, idet han rettede sine halvt tillukkede Dine med et hædefuldt Blik paa den spørgende.

„Deres Hjerter!“

„Hvad har min Hjerter dermed at gøre? Tror De, at den bliver krænklet ved en Spøg med en borgerlig?“

„De vil vel ikke forstaa mig, Dr. Baron,“ svarede Platen. „Jeg troede, at Deres Hjerter vilde forbyde Dem at handle faaledes lige over for en uberyget Pige, thi at handle som De, er sffæntet.“

Selbly sprang op, hans Dine gløbede. Han syntes at være ubestemt paa, om han skulde styrte sig over Platen; men dennes rolige, faste Holdning holdt ham tilbage.

„Disse Ord fordrer Oprensning,“ sagde han med en af Harmes dæmpet Stemme.

„Ja, jeg har udtalt dem i den Hensigt.“

„Haha, som en Ridder for en borgerlig,“ lod Selbly Spot.

„Dr. Baron, da jeg ved, hvorledes De behager at handle, kan De ikke mere fornærme mig. Hvis De fordrer Oprensning, staar jeg gjerne til Deres Tjeneste.“

„De har Overilet Dem, Platen,“ raabte Windhoff, der var forskrækket over denne uventede Vending. „Selbly, vi skal udjævne alt ved Champagnen.“

„Jeg er den fornærmede,“ indvandt Baronen, der ikke syntes at være utilbøjelig til at slutte mindeligt Forlig.

„Og jeg har kun udtalt min fulde Overbevisning,“ svarede Platen. „Dr. Baronen kjender jo mit Navn og min Bopæl.“

Han hilfede høflig til sine Kammerater og forlod Værelset.

Dophidset gik Selbly op og ned i Værelset. Windhoff søgte at berolige ham.

„Vær rolig, Kammerat,“ udbrod Baronen. „De er Vidne til, hvorledes Platen har søgt Strid. Det er sandelig en ny Slags Ridderere, han søger at erhverve sig. Han har forglemt, hvem jeg er, og at mit Navn er noget ældre end hans; ellers vilde han næppe have oover at træde mig i Møde paa en saadan Maade, — han vil angre det i sin Kammerat, De ved, at jeg er gammel og her; vil De vise mig en Tjeneste?“

„Med Fornøjelse,“ forstyrede Windhoff.

„Vil De da være min Sekundant ved denne Lejlighed? Bistof er De hans Ven; imidlertid kan han ikke tage Dem det ide op, at De yder en tidligere Kammerat denne Tjeneste.“

„Jeg staar gjerne til Deres Disposition,“ svarede Kaptajnen.

„De vil altsaa overbringe ham min Udforbring paa Pistoler; jeg ønsker at se Sagen afgjort snart og har en dnu kun en Ting at tilføje. Da Dr. Premierkaptajnen holder af at tage en Sag meget alvorlig, maa De ogsaa behandle dette Anliggende med Alvor og fastsætte Betingelserne derefter; i det højest tyve Stridens Afstand og selvfølgelig spændte Pistoler.“

„Lad os aftale Betingelserne i Morgen tidlig, naar De er klevet roligere.“

„De ser, at jeg allerede er fuldkommen rolig. Jeg forstyre Dem, at det vil være mig en Fornøjelse at veksle et Par Klugler med Dr. v. Platen — kun ikke for Spøg. — Kom nu, Kammerat, Champagnen staar færdig; jeg skal vise Dem, at jeg ikke har mistet Torsten. — Staf os større Glas!“ vendte han sig befalende til Værtten. „Disse Værglas er kun for Damer; thi de indholder meget Stum og kun lidet Vin.“

Windhoff, Palm og Cronach satte sig hos ham i en trykket Stemmning; snart bragte han dem dog i Munterhed. Han vilde skjule, at Duellen ikke behagede ham, han vilde fordrive Tanken om den ved Vinen, og det lykkedes ham. Langt ud paa Natten vendte de hjem, berusede af Champagnen, og Windhoff soor ved de ti Gange, at Selbly var hans bedste Ven, og at han aldrig ønskede at have nogen bedre.

Den følgende Morgen begav Windhoff sig til Platen for at overbringe ham Baronens Udforbring; det var en tung Gang for ham, da Platen var hans Ven. Denne lettede ham hans Opgave, da han talte nogle Ord, der lod som en Undskyldning. „De mistkjender mig, Windhoff, hvis De tror, at jeg et eneste Øjeblik vredes paa Dem af denne Grund,“ sagde Premierkaptajnen. „Baronen er freunde her, og han maa have en Sekundant. Det er langt pindligere for mig, at ogsaa vi er af forskellig Ansættelse med Hensyn til Væddemaalene. Vi skal imidlertid ikke blive ffjender der for, især da jeg er ganske overbevist om, at De en Gang vil give mig Ret.“

„Det tror jeg næppe,“ bemærkede Windhoff.

„Dog — dog,“ vedblev Platen i en næsten hidsig Tone. „De har en Søster; hvad vilde De gjøre, hvis en Mand — ja, lad mig sige det aabent — hvis en Styngel gjorde hendes Hjerter til Legebold for et Væddemaal?“

„Jeg vilde dræbe ham!“ udbrod Windhoff. „Imidlertid vilde dette være et ganske uklokt Tilfælde,“ tilføjede han.

„Bedrag Dem ikke, det vilde være et ganske lignende Tilfælde,“ sagde Platen. „Hvis Væddemaal kun var et Foster af et lystigt Lune, fremkaldt ved os her, hvis det kun var en gal Streg, som vist enhver af os har gjort, saa vilde jeg være traadt mindre skarpt op imod Baronen; men jeg vilde, at det hos ham var Beregning; thi han har intet Hjerter og . . . Dog nej, De er hans Sekundant.“

„Udtal Dem aabent — jeg er ogsaa Deres Kammerat.“

„Og ingen Hjerter,“ tilføjede Platen med Eftertryk.

„Jeg kjender ham længere og bedre end De. Han er stolt af sit Navn og sin Familjes Stamtræ, han bryster sig

af sin Hjerter, og dog har han allerede begaaet ffjendtlige for boille den ringeste Haandværter vilde gjøle tilbage. Deraf, at jeg taler saa aabent til Dem kan De slutte, at jeg ikke har itil Dem; og dog derfor ikke den Mindste ilde: Hav ikke for megen Omgang med Selbly.“

Windhoff saa stot paa ham et Øjeblik, som om overvejede hvert enkelt Ord; derefter rakte han ham Haanden og sffjæntede sig. Han sølte, at Platen havde Duellen var fastsat til den følgende Dags Morgen.

Platen havde annodet en Kammerat ved Navn som om at røre hans Sekundant.

„Jeg kan ikke sige dig, hvad der har foranlediget den,“ sagde Selbly, idet han foranlediget leu, fordi jeg Ord endnu maa mig,“ havde han ham. Det gjaldt om et Væddemaal, som efter min itte lader sig forene med en Mand's Hjerter — dette sagte Baronen, og derfor ønsker han Oprensning. Kun tilføje, at du i mit Sted ikke vilde have handlet ledes.“

Den følgende Morgen begav de sig sammen til et hvor Duellen skulde finde Sted.

Steffen havde erfaret, at Selbly var en uklokt Stykke, og advarede Platen om at tage alle sine ffjendtlige sammen. „Du har jo det første Stud,“ tilføjede han. Platen var fuldstændig rolig.

„Med Pistolen har jeg aldrig haft megen Lykke,“ rede han smilende. „Jeg stoler derfor mindre paa min tighed end paa den Sags Retfærdighed, som jeg tror for. Forøvrigt er jeg forberedt paa alt og har ingen Anliggender. Hvis jeg ikke raamer Baronen, maa intet Haab mere; thi jeg ved, at han flyder fortæret. Jeg venter ingen Staausel af ham. Det vilde end pindligt for mig; thi jeg ønsker ikke at staa i nogen Lighedsgjæld til denne Mand.“

De ankom til den bestemte Plads i Stoven; munter senere indtraf Baronen og Windhoff, efter de Palm og Cronach, der vilde være Vidner til Duellen.

Selbly vilde synes rolig og behandle den hele som en Bagatel; men hans hurtige Bevægelser kunde attfor tydelig hans indre Oprør. Han lo højt, der var nogen Foranledning dertil.

Windhoff traadte hen til Platen og forstyrete en Gang at saa en Forsoning i Stand.

„Tag Deres Ord tilbage,“ had han. „Jeg vil byde alt, saa at Baronen kan blive forsonet.“

„Vel, jeg vil tilbagelade alt, ethvert krænkelse saasnart Baronen erklærer, at hans Forlovelse ikke en Spøg, men at han vil ægte den alvorlig og rolig,“ kunde under de me Betingelse kan jeg forandre min Visning.“

Windhoff trak tvivlende paa Skuldrene, traadte Selbly og meddelte ham Platen's Ord.

„Det er en ny Fornærmelse af annode mig om den Daarfskab,“ raabte Baronen højt. „Kammerat, ønsker ingen anden Oprensning end ved Vaaben.“

De sædvanlige Foranstaltninger blev truffet, banterne maalte Afstanden. Pistolerne blev prøvede Windhoff traadte hen til Platen for at lade ham se den. Rolig greb denne Pistolen.

„Sigt rolig og langsomt,“ hviistede Steffen til Selbly. „Vent ikke for meget af mig; thi jeg er et Stykke,“ svarede Platen smilende.

Der blev befalede: „Paa Plads!“ Rolig traadte ten frem, medens Selbly forbitret havde preslet mod hinanden. Han forsøgte at smile, Ansigtet blev fordrejet, hans Haand ffjælvende. Han hørte til den, der at vise det.

Platen havde det første Stud. Da Kommandofulgte han ikke det Raad, Steffen havde givet ham, sig til Stede for ham. Pistolen næsten uden at sigte, Skulde Selbly for ham Pistolen. Ruglen havde imidlertid slået ham, men gik ind i et Træ lidt længer borte.

Windhoff sprang hen til Baronen, da han faldt, og saa voldkom. Det saa ud, som om der fra de Bryst var taget en ængelig Vyrde; thi han traadte dybt.

„Det har ikke noget at betyde,“ sagde Selbly haanende Emil og gjorde sig færdig til at stude.

For anden Gang lod Kommandofulgte. Da Selbly traadte hen til Platen for at lade ham se den, et eneste Træk i hans Ansigt havde forandret sig. egen Ro, hans Haand rystede, og han lod den faldt Bred paa sig selv, tog han sig sammen, løstede den anden Gang og ffjød.

Platen vakkede. Steffen sprang hen til ham, imidlertid igjen opret.

„Du er saaret?“ spurgte Steffen forskrækket.

„Ubetydelig — min venstre Arm,“ svarede Hans blege Ansigt syntes at modsigte hans Ord.

Da Selbly bemærkede, at hans Modstander saaret ubetydelig, kastede han vred Pistolen til Jorden og glemte ethvert Hensyn til taktmæssig Oprensning. „Et jammerligt Vaaben!“ udbrod han, idet han hen til Palm og Cronach.

Disse svarede ikke.

Lægen var illet hen til Platen for at undersøge den saarede formaade ikke at bevæge Armen.

Lægen havde bemærket, blev hans Ansigt bestemt, ten lagde Mærke til det.

„Venet er gjennemstødt?“ spurgte han.

Lægen nikkede tavs.

„Jeg tænkte mig det,“ vedblev Platen.

Ruglen slog imod.“

Imidlertid havde Lægen opsprættet Klædningen og undersøgt Armen. Venet var paa flere Steder ffjendtligt.

„Vi maa stynde os at komme til Byen;“ sagde han, ikke foretag den nødvendige Forbinding,“ sagde han.